

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Geïntegreerd planproces 'Historisch gegroeid bedrijf Staalbeton in Rijkevorsel – goedkeuring procesnota

Samenvatting

De Vlaamse Regering heeft op 13 februari de startnota goedgekeurd voor het geïntegreerd planproces 'Historisch gegroeid bedrijf Staalbeton' in Rijkevorsel. Nu wordt de bijhorende procesnota ter goedkeuring voorgelegd.

Staalbeton NV maakt deel uit van de Groep Van Roey, die zijn oorsprong kent in 1740. Staalbeton NV werd opgericht in 1982 en is gevestigd in Rijkevorsel. Het bedrijf levert betonstaal aan werven over heel België, delen van Nederland en het noorden van Frankrijk. Het bedrijf is actief in de sector gebouwen, burgerlijke bouwkunde en de industriële sector.

De huidige bedrijfssite van het bedrijf Staalbeton is volledig benut, waardoor uitbreiding voor het bedrijf binnen het bestaande ruimtebeslag niet meer mogelijk is. Binnen de vigerende bestemming is het niet mogelijk voldoende ruimte te voorzien voor bijkomende productieoppervlakte en opslagruimte die nodig is om de productie van het bedrijf optimaal te laten draaien. Een uitbreiding van de bedrijfssite is noodzakelijk om in te spelen op de huidige en toekomstige ruimtelijke noden van het bedrijf. Daarnaast biedt het ook de kans om aan een kwalitatieve herinrichting te werken waarbij bedrijfseconomische efficiëntie, verkeersveiligheid en verminderen van hinder naar omwonenden, duurzaamheid, hergebruik van water en landschappelijke inkleding voorop staan.

In de startnota is als plandoelstelling het bieden van uitbreidingsmogelijkheden voor het bedrijf Staalbeton in Rijkevorsel opgenomen. De uitbreiding houdt rekening met de randvoorwaarden opgelegd in het planologisch attest. Naast de uitbreiding van het bedrijf vormt de planologische compensatie eveneens de plandoelstelling binnen voorliggend planproces.

In de procesnota 1 zijn de processtappen die doorlopen zullen worden samengebracht en wordt een overzicht gegeven van de manier waarop de eerste processtap en de startnota tot stand is gebracht en van het uitgevoerde overleg en onderzoek. De startnota en de bijhorende procesnota 1 werden opgemaakt door het planteam waarin vertegenwoordigers aanwezig waren van Vlaio en het Vlaamse Departement Omgeving. Het bedrijf Staalbeton NV maakt geen deel uit van het planteam maar worden geconsulteerd in bilateraal overleg. De gemeente Rijkevorsel heeft geopteerd om geen deel uit te maken van het planteam, maar wordt door het planteam betrokken.

Na de goedkeuring van de procesnota door de Vlaamse Regering volgt een publieke raadpleging waarvan de start voorzien is op 10 maart 2026.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld Omgeving

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 9 november 2023 werd een aanvraag tot planologisch attest ingediend, waarna bij ministerieel besluit d.d. 20 december 2024 het voorwaardelijk gunstig planologisch attest werd afgeleverd.

Met haar aanvraag wenste Staalbeton een uitbreiding van ruim 6 ha te realiseren in (herbevestigd) agrarisch gebied. Het voorgenomen plan ligt op het grondgebied van Rijkevorsel.

Voor de planingrepen op korte termijn werd een omgevingsvergunning ingediend bij de gemeente Rijkevorsel op 22 oktober 2025.

De Vlaamse Regering heeft op 13 februari 2026 de startnota voor het geïntegreerd planproces 'Historisch gegroeid bedrijf Staalbeton' in Rijkevorsel goedgekeurd (VR 2026 1302 DOC.0131-1).

2. INHOUD

A. VERKENNEND OVERLEG: STARTNOTA

De startnota bevat de plandoelstelling en een omschrijving van de planingrepen, m.i.v. enkele alternatieven voor de vereiste planologische compensatie, naast de situering en ruimtelijke achtergrond. Daarnaast bevat de startnota informatie over de aanpak van het milieuonderzoek.

Het studiegebied voor de uitwerking van de plandoelstellingen van het voorgenomen GRUP is gelegen in Rijkevorsel. Het bedrijf Staalbeton is gelegen ten zuiden van de dorpskern van Rijkevorsel, langs de Oostmalsesteenweg (N14) en langs het kanaal Dessel-Schoten. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich de fietssnelweg F15, die Antwerpen met Turnhout verbindt.

Het bestaande bedrijf is gelegen in een zone voor milieubelastende industrie. De voorziene oostelijke uitbreiding is gelegen in (herbevestigd) agrarisch gebied. Ten noordoosten van het industriegebied is een reservatiestreek voor een leidingstraat gelegen.

Het doel van voorliggend GRUP is het bieden van uitbreidingsmogelijkheden voor het bedrijf Staalbeton in Rijkevorsel. Het GRUP geeft daarbij ook uitvoering aan het planologisch attest en beoogt de creatie van een overzichtelijke, planologische situatie ter hoogte van de site. Het bepaalt de mogelijkheden voor de invulling van de ruimtebehoefte op zowel korte als lange termijn, rekening houdend met volgende randvoorwaarden opgelegd in het planologisch attest:

- Optimalisatie van het bestaande ruimtebeslag vooraleer tot uitbreiding wordt overgegaan; bij uitbreiding de aanpalende KMO-site mee in afweging nemen.
- Duurzame mobiliteit met een verdeling parkeerplaatsen wagens / fietsers van 60/40 en een bedrijfsvervoersplan om het woon-werk verkeer te verduurzamen. Een toegang voor fietsers aanleggen die verbinding maakt met de F15.
- Een herbestemming naar watergebonden bedrijvigheid bij stopzetting van het bedrijf.

Naast de bestendiging van de activiteiten op de huidige locatie, biedt de startnota voor het voorgenomen GRUP een kader voor de uitbreiding van de bedrijvenszone in oostelijke richting. Dit biedt ruimte voor de oprichting van nieuwe productiehallen en bijkomende opslagruimte, de aanleg van verharding voor circulatieruimte en de inrichting van een groene buffer en wadi.

De ontwikkeling van zone D, in het noorden van het plangebied, was in de aanvraag tot planologisch attest enkel gemotiveerd aan de hand van een mogelijke toekomstige ruimtebehoefte. Gelet hierop

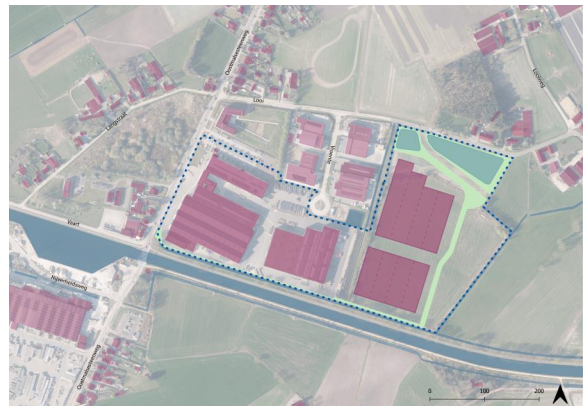
en gezien de reservatiestrook van het gewestplan gevrijwaard dient te blijven, is deze ontwikkeling uitgesloten uit het attest en wordt deze niet meegenomen in voorliggend planningsproces.

De hoofdontsluiting van het bedrijf bevindt zich aan de Oostmalsesteenweg (N14). Langs Vroente is momenteel een bijkomende toegang aanwezig, die voornamelijk bestemd is voor de wachtparking en een deel van de uitgaande vrachtransporten. Om de straat Looi en de nabijgelegen kleuterschool 'Het Moleke' te ontlasten van zwaar verkeer, voorziet het voorliggende plan uitsluitend een ontsluiting via de Oostmalsesteenweg.

Wat betreft een fietsontsluiting rechtstreeks op de fietssnelweg F15 wordt, gelet op de aanwezigheid van zwaar verkeer op de bedrijfssite en gezien het hoogteverschil tussen de bedrijfssite en de fietssnelweg, als alternatief een rechtstreekse aansluiting op de Oostmalsesteenweg voorgesteld. Hier is al een vrijliggend fietspad aanwezig.

Staalbeton NV beschikt zelf niet over een uitgeruste laad- en loszone ter hoogte van het aangrenzende kanaal Dessel-Schoten. De mogelijkheden van watergebonden bedrijvigheid voor Staalbeton en de mogelijkheid voor een nabestemming als watergebonden bedrijvigheid worden onderzocht in het verder planproces.

Voor de opvang en infiltratie van hemelwater wordt, naast enkele hemelwaterputten, een nieuwe wadi aangelegd. Hiervoor worden 2 alternatieven onderzocht: in de oostelijke zone, zoals voorzien in de aanvraag tot planologisch attest, en aan de noordzijde van het uitbreidingsgebied langs de reservatiestrook, op de locatie waar in de aanvraag tot planologisch attest gebouw D voorzien was. Om verstoring van de omgeving zoveel mogelijk te beperken, zal ook een voldoende brede groenbuffer aangelegd worden.

Planologische compensatie

Naast de uitbreiding van het bedrijf vormt planologische compensatie eveneens een plandoelstelling binnen voorliggend planproces.

Bij decreet van 17 mei 2024 werd in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) een artikel 2.2.6/1 ingevoegd dat een planologische compensatieplicht invoert. Dit houdt in dat de plannende overheid bij planinitiatieven voor bijkomend aanbod voor de bestemmingen wonen, bedrijvigheid, recreatie, gemeenschapsvoorzieningen, tegelijk slecht gelegen of overbodig juridisch aanbod neutraliseert voor zover aanwezig op het grondgebied van de plannende overheid. Deze compensatieplicht wordt concreet omschreven aan de hand van de gebiedscategorieën van artikel 2.2.6 van de VCRO, zodat daarover duidelijkheid bestaat en is van toepassing op alle ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvoor de startnota wordt goedgekeurd na 20 juli 2024, zoals hier het geval is.

Binnen het juridisch aanbod in de gemeente Rijkevorsel is er ruim 25 ha niet ontwikkeld woonuitbreidingsgebied gelegen. De gemeente heeft in het kader van een eerder planproces aangegeven dat ontwikkeling ervan niet wenselijk is. Bovendien heeft de gemeente ook haar bindend sociaal objectief bereikt. In voorliggende startnota zijn 3 woonuitbreidingsgebieden opgenomen voor verder onderzoek:

- een gebied met een overstromingsproblematiek
- een gebied waar gedeeltelijk glastuinbouw gesitueerd is

- een groot gebied dat aansluit op de agrarische structuur.

In de loop van het planningsproces zal worden onderzocht welke van deze alternatieven het meest geschikt is voor herbestemming met het oog op plancompensatie.

Op Vlaams niveau zijn nog geen plannen voorgelegd aan de Vlaamse Regering voor definitieve goedkeuring, noch voor voorlopige vaststelling waarvoor een compensatieplicht geldt. Wel zijn meerdere startnota's goedgekeurd door de Vlaamse Regering waarin telkens de nodige invulling wordt gegeven aan de vereiste compensatie. Op Vlaamse niveau wordt dus globaal, over het geheel van de gewestelijke RUP's voldaan aan de planologische compensatievereisten.

B. INHOUD VAN HET VOORSTEL

De procesnota 1 is opgesteld binnen het planteam met ruimtelijk planners van het Departement Omgeving, medewerkers van het Vlaams Expertisecentrum m.e.r. en Vlaio.

Het bedrijf Staalbeton NV maakt geen deel uit van het planteam maar wordt geconsulteerd in bilateraal overleg.

De gemeente Rijkevorsel maakte aanvankelijk wel deel uit van het planteam, maar heeft beslist niet langer mee te willen werken aan dit planningsproces omdat de gemeente niet akkoord is met de voorgestelde planologische compensatie op haar grondgebied.

De procesnota 1 bevat een overzicht van het proces en overleg in de reeds doorlopen opstartfase.

Daarnaast staat in deze procesnota ook welke volgende stappen zijn voorzien. Dit gebeurt door per fase van het proces aan te geven wat de doelstelling van de fase is, welke onderzoeken en overlegmomenten erin zullen worden opgenomen, wat de verwachte timing is, wat het gewenste resultaat is en welke inspraak- en participatiemomenten voorzien zijn.

De startnota en de procesnota worden tijdens een publieke raadpleging en een participatiemoment voorgelegd aan de ruime bevolking. Iedereen kan dan kennisnemen van het voorgenomen plan, opmerkingen formuleren en suggesties doen over doelstellingen, aanpak en onderzoek. De publieke raadpleging is voorzien van 10 maart tot en met 8 mei 2026. Naast de terinzagelegging van de startnota en procesnota organiseert het Departement Omgeving een participatiemoment op 17 maart in Rijkevorsel.

De procesnota 1 wordt nu ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

3.1. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

Overeenkomstig artikel 43 §3, 3° en artikel 31 §2, 1°, van het Besluit van de Vlaamse Regering 'Vlaamse Codex Overheidsfinanciën' van 17 mei 2019 is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Een geïntegreerd planningsproces kent vijf fases. De resultaten van elk van deze vijf fases worden geconsolideerd in een nota. De startnota en de procesnota 1 behoren tot de eerste fase.

Over de startnota met de bijhorende procesnota wordt, na de goedkeuring ervan door de Vlaamse Regering, het advies gevraagd aan de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO), de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, de deputatie van de provincie Antwerpen, de gemeente Rijkevorsel en de overige door de Vlaamse Regering aangewezen diensten. Er wordt over de startnota en de bijhorende procesnota ook een publieke consultatie van de bevolking georganiseerd.

Op basis van de inspraakreacties en participatie zal door het planteam een scopingnota, voorontwerp-RUP en ontwerp-milieubeoordeling worden uitgewerkt. Daarna volgt een plenaire vergadering over het voorontwerp-GRUP en de milieubeoordeling.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. Haar goedkeuring te hechten aan de procesnota 1 voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Historisch gegroeid bedrijf Staalbeton' in Rijkevorsel.
2. De Vlaamse minister, bevoegd voor Omgeving en Landbouw, te gelasten om de vereiste adviezen in te winnen over de bovengenoemde startnota en procesnota 1 en de bevolking van de gemeente Rijkevorsel te informeren over de inhoud van de startnota en procesnota 1 en de bevolking te raadplegen.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS